

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Marka Bedřicha, soudce Mgr. Marka Zimy a soudkyně JUDr. Jitky Hroudové ve věci

žalobce: **M. K.**
státní příslušník Ukrajiny
bytem X

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 00 Praha 7

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím ve vrácení žádosti o dočasnou ochranu žalobci pro nepřijatelnost dne 27. 6. 2025

takto:

- I. Zásah žalovaného spočívající v tom, že 27. 6. 2025 vrátil žalobci jako nepřijatelnou žádost o poskytnutí dočasné ochrany, zaevidovanou pod sp. zn. OAM-391623/DO-2025, byl nezákonný.
- II. Žalovanému se zakazuje pokračovat v porušování práv žalobce a přikazuje se mu obnovit stav před vrácením jeho žádosti o poskytnutí dočasné ochrany a tuto žádost přijmout.
- III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 93 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Vymezení věci

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

1. Žalobce se domáhá určení, že zásah žalovaného, kterým mu vrátil žádost jako nepřijatelnou podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, byl nezákonný. Zároveň navrhl, aby soud zakázal žalovanému pokračovat v porušování jeho práv a přikázal mu obnovit stav před vrácením žádosti.
2. Žalovaný vyhodnotil žádost jako nepřijatelnou, protože žalobce získal dočasnou ochranu v Rumunsku. To zjistil z Platformy pro výměnu informací o žadatelích a držitelích dočasné ochrany (TPP), v níž je u žalobce v rubrice „*Type of protection*“ uveden znak „*tp*“, který se používá tehdy, získal-li cizinec v členském státě povolení k pobytu z titulu dočasné ochrany a dosud je jeho držitelem.

2. Žalobní argumentace

3. Žalobce uvedl, že mu opravdu v únoru 2025 byla udělena dočasná ochrana v Rumunsku. V červnu 2025 však podal žádost o její zrušení a má proto za to, že mu dočasná ochrana v Rumunsku byla zrušena. Žalovaný přesto označil jeho žádost o dočasnou ochranu za nepřijatelnou. Zřejmě přitom čerpal z TPP, podle které měl žalobce udělenou dočasnou ochranu v Rumunsku. Tento postup žalovaného považuje za nezákonný zásah.
4. Výluku ze soudního přezkumu podle § 5 odst. 2 zákona č. 65/2022 Sb. označil žalobce za rozpornou s unijním právem. na podporu svého názoru odkázal na rozsudek Soudního dvora Evropské unie (SDEU) z 27. 2. 2025, C-753/23, *Krasiliva*.
5. Ohledně věci samé žalobce odkázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu (NSS) z 8. 4. 2025, čj. 9 Azs 20/2024-37, a z 3. 4. 2025, čj. 1 Azs 174/2024-42 a 1 Azs 366/2024-42, z nichž dovodil, že § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. nelze v projednávané věci aplikovat, neboť je v rozporu s unijním právem. Podle aktuální judikatury nelze žádost o dočasnou ochranu považovat za nepřijatelnou jen proto, že žadatel – občan Ukrajiny – má nebo měl dočasnou ochranu v jiném členském státě. Ačkoli platí, že nelze současně čerpat výhody dočasné ochrany ve více státech, NSS jasně vymezil, jak má správní orgán postupovat, zjistí-li, že žadatel již ochranu v jiném členském státě má. Žalovaný má takovou žádost přijmout k věcnému posouzení a ověřit, zda žadatel v době podání žádosti skutečně disponuje platným oprávněním k pobytu. Pokud tomu tak není, musí dočasnou ochranu udělit.
6. Žalobce již podal žádost o zrušení dočasné ochrany v Rumunsku. Je proto zřejmé, že žalovaný nemusí posuzovat, zda žalobce učinil potřebné kroky ke zrušení dočasné ochrany. Žalovaný měl v této situaci ověřit, zda k zániku rumunské dočasné ochrany skutečně došlo a následně měl žalobci udělit dočasnou ochranu v Česku. V žádném případě nemohl považovat jeho žádost za nepřijatelnou. Žalovaný úmyslně nerespektuje judikaturu NSS i SDEU a nadále postupuje v rozporu s unijním právem.

3. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný ve vyjádření uvedl, že žaloba na ochranu před nezákonným zásahem je přípustná. Poté uvedl, že žalobce figuruje v platformě TPP jako držitel dočasné ochrany v Rumunsku. Žalobce v žádosti sice uvedl, že na území je přítomna jeho manželka, která je držitelkou povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany. Toto manželství však nebylo uzavřeno před 24. 2. 2022, tedy nebyly splněny podmínky podle § 51 odst. 2 písm. a) zákona č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců. Žalobce sice uvádí, že podal žádost o zrušení rumunské dočasné ochrany, žalovaný ale zjistil, že žalobce stále má udělenou dočasnou ochranu

v Rumunsku. Žalovaný proto neměl jinou možnost než postupovat podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. a vrátit žalobci jeho žádost jako nepřijatelnou. Přitom zopakoval ty samé argumenty, které již mnohokrát přednesl v jiných řízeních před zdejším soudem (např. v nedávné době v řízení pod sp. zn. 18 A 38/2025 nebo 10 A 86/2025).

4. Posouzení věci soudem

8. Při přezkoumání tvrzeného zásahu vycházel soud ze skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí [§ 87 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (s. ř. s.)].
9. Ve věci samé rozhodl soud bez nařízení jednání, s čímž účastníci řízení souhlasili konkludentně (§ 51 odst. 1 s. ř. s.). Soud neshledal potřebu nařídít jednání ani pro potřeby dokazování. Podkladem pro rozhodnutí soudu je primárně tiskopis žádosti o dočasnou ochranu, kterou žalobce podal u žalovaného a které mu žalovaný vrátil. Obsah tohoto dokumentu je oběma stranám z povahy věci dobře znám a není mezi nimi sporný. Posouzení důvodnosti žaloby záleží na zodpovězení právní otázky. Žalovaný argumentoval dohodou členských států o vyloučení čl. 11 směrnice o dočasné ochraně. Tento dokument není součástí správního spisu předloženého žalovaným, avšak byl podkladem pro přijetí prováděcího rozhodnutí Rady 2022/382 (jde tedy o jeden z podkladů pro přípravu právního předpisu a do jisté míry o obdobu důvodové zprávy), soudu je jeho obsah znám z mnoha předchozích řízení o obdobných žalobách a mezi účastníky řízení není o jeho obsahu sporu. Proto jím není třeba provádět dokazování, což potvrzuje veškerá dosavadní judikatura NSS, jenž jej v řadě níže citovaných rozsudků v obdobných věcech opakovaně hodnotil, aniž by jím on nebo příslušný krajský soud v předchozích řízeních provedl dokazování.
10. Soud předně uvádí, že ač § 5 odst. 2 zákona č. 65/2022 Sb. vylučuje ze soudního přezkumu vrácení nepřijatelné žádosti cizinci, SDEU v rozsudku *Krasiliva* vysvětlil, že soudní výluka je v rozporu s čl. 8 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně ve spojení s čl. 47 Listiny základních práv Evropské unie. Tím byly překonány závěry rozsudku NSS z 12. 10. 2022, čj. 2 Azs 178/2022-46 (shodně např. bod 26 již citovaného rozsudku NSS čj. 1 Azs 174/2024-42). Vrácení žádosti o dočasnou ochranu z důvodu její nepřijatelnosti podle § 5 odst. 1 zákona č. 65/2022 Sb. tudíž lze přezkoumat.
11. Ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. může správní soud poskytnout tehdy, jsou-li kumulativně splněny podmínky, aby žalobce byl přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Tyto podmínky musí být splněny kumulativně. Není-li, byť jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze žalobci ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (rozsudek NSS ze 17. 3. 2008, čj. 2 Aps 1/2005-65, č. 603/2005 Sb. NSS).
12. V projednávané věci jsou splněny první, druhá a pátá podmínka, neboť vrácení žádosti o dočasnou ochranu žalobci pro nepřijatelnost představuje přímý zásah do jeho práv, a to bez ohledu na to, že mu již v minulosti byla dočasná ochrana udělena v jiném členském státě EU (v Rumunsku). Z judikatury vyplývá, že vrácení žádosti pro nepřijatelnost může být zásahem ve smyslu § 82 s. ř. s. (rozsudek NSS z 30. 5. 2017, čj. 10 Azs 153/2016-52, č. 3601/2017 Sb. NSS). Čtvrtá podmínka testu je taktéž splněna.
13. Žaloba je rovněž včasná a byla podána osobou k tomu oprávněnou.

14. Zbývá tedy posoudit, zda žalovaný postupoval v souladu s právními předpisy, pokud žádost o dočasnou ochranu žalobci vrátil jako nepřijatelnou. Soud předesílá, že v nedávné době došlo k notnému judikaturnímu vývoji stran chápání institutu dočasné ochrany. V první řadě nelze opomenout již citovaný rozsudek SDEU ve věci *C-753/23, Krasiliva*, na nějž NSS navázal „dubnovou judikaturou“ v rozsudcích z 1. 4. 2025, čj. 5 Azs 273/2023-27, č. 4683/2025 Sb. NSS, a z 3. 4. 2025, čj. 1 Azs 336/2024-42 a 1 Azs 174/2024-42. Tyto prvotní závěry pak převzaly i další senáty NSS (např. rozsudky z 8. 4. 2025, čj. 9 Azs 20/2024-37, ze 17. 4. 2025, čj. 2 Azs 271/2024-43, z 24. 4. 2025, čj. 10 Azs 4/2025-49, z 25. 4. 2025, čj. 5 Azs 217/2023-36, a mnoho dalších).
15. Posléze reagoval i zdejší soud, který již zohlednil i navazující argumentaci žalovaného (např. rozsudky z 23. 4. 2025, čj. 10 A 6/2025-61, z 30. 4. 2025, čj. 5 A 36/2025-38, z 16. 5. 2025, čj. 10 A 42/2025-33, z 20. 5. 2025, čj. 5 A 42/2025-39, z 3. 6. 2025, čj. 18 A 2/2025-52, z 13. 6. 2025, čj. 11 A 55/2025-37, ze 17. 6. 2025, čj. 10 A 56/2025-39, ze 17. 7. 2025, čj. 18 A 49/2025-33). Rozhodující senát se s vyslovenými závěry plně ztotožňuje, resp. na nich nehodlá nic měnit. Proto z nich vychází a v podrobnostech na jejich precizní odůvodnění odkazuje. Níže uvedené pasáže bez dalšího přejal především z čerstvých rozsudků z 6. 8. 2025, čj. 18 A 38/2025-36, a z 11. 8. 2025, čj. 10 A 86/2025-27. Nevypořádá-li soud v tomto rozsudku adresně dílčí výtky žalovaného, je tomu tak pouze proto, že žalovanému jsou konkrétní odpovědi na jeho neutuchající polemiku s dubnovou judikaturou NSS známy již ze shora uvedených rozsudků, resp. i z mnoha dalších rozsudků v obdobných či skutkově takřka totožných věcech. Navzdory tomu, že žalovaný tyto závěry setrvale nerespektuje, soud nepovažuje za účelné, aby je v jejich celistvosti neustále opakoval.
16. Klíčovým zůstává, jakkoli se tomu žalovaný brání, že žádost osoby požívající dočasné ochrany na základě prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382, na něž této osobě vzniká nárok na základě čl. 8 odst. 1 směrnice Rady 2001/55/ES, není správní orgán oprávněn vrátit této osobě jako nepřijatelnou podle § 5 odst. 1 písm. c) nebo d) zákona č. 65/2022 Sb. z toho důvodu, že tato osoba o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany požádala nebo jí bylo toto povolení uděleno také v jiném členském státě EU. Zjistí-li žalovaný při podání žádosti oprávněné osoby o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany, že tato osoba je vedena v informačním systému členských států (TPP) jako držitelka povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě, je povinen takovou žádost přijmout, vést o ní řádné správní řízení dle zákona č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, v jeho rámci poučit oprávněnou osobu o jejích právech a v návaznosti na její případná tvrzení, důkazní návrhy či jiné procesní kroky ověřit, zda jí povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany bylo jiným členským státem skutečně uděleno a zda dosud, ke dni rozhodování správního orgánu, trvá.
17. Soud proto přisvědčil žalobci, že mohl dosáhnout na dočasnou ochranu již na základě toho, že splňuje podmínky čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí. Žalobce tedy splňuje výše uvedená kritéria pro přiznání dočasné ochrany ve smyslu prováděcího rozhodnutí (v opačném případě by mu ostatně dočasná ochrana v Rumunsku nebyla udělena). Svědčí mu tudíž i právo sekundární volby hostitelského státu, které pro zásah žalovaného, jenž mu podanou žádost vrátil jako nepřijatelnou, nemohl realizovat.
18. Na právě uvedeném nic nemění návrh nového „aktualizačního“ prováděcího rozhodnutí Rady z 13. 6. 2025, na který žalovaný poukázal ve svém vyjádření k žalobě, a stejně tak ani vlastní „aktualizační“ prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460 z 15. 7. 2025,

o prodloužení dočasné ochrany zavedené prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382, jež již bylo publikováno v Úředním věstníku Evropské unie 24. 7. 2025.

19. Prováděcí rozhodnutí 2025/1460 skutečně obsahově převzalo části návrhu, na něž upozornil žalovaný, konkrétně je zařadilo do bodů 4-6 recitálu, které znějí následovně.

Vzhledem k tomu, že určitá osoba může v daném okamžiku požívat práv spojených s dočasnou ochranou pouze v jednom členském státě, by členské státy k zajištění toho, aby tato zásada byla respektována, a s cílem zabránit vícenásobným registracím k dočasné ochraně měly zamítnout žádosti o povolení k pobytu podané na základě čl. 8 odst. 1 směrnice 2001/55/ES, pokud je zřejmé, že dotčená osoba již povolení k pobytu na tomto základě získala v jiném členském státě. To by bylo v souladu s rozsudkem Soudního dvora ze dne 27. února 2025 ve věci C-753/23 (5), a zejména s jeho bodem 30.

V souvislosti s aktivací dočasné ochrany podle směrnice 2001/55/ES se členské státy v jednomyslně přijatém prohlášení ze dne 4. března 2022 dohodly, že nebudou uplatňovat článek 11 uvedené směrnice na osoby, které požívají dočasné ochrany v daném členském státě v souladu s prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382 a které se přemísťují bez povolení na území jiného členského státu, pokud se členské státy na dvoustranném základě nedohodnou jinak.

S ohledem na tento celkový kontext by nic nemělo být vykládáno tak, že znamená povinnost členského státu vydat povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany osobě, která obdržela povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě.

20. Pomine-li soud že ustanovení recitálu (preambule) unijních předpisů nejsou závazná, citovaná část recitálu nutně nezpochybňuje závěry NSS učiněné v „dubnové“ judikatuře, pokud jde o výklad relevantního práva EU. I kdyby tedy soud přihlížel k interpretačnímu významu citovaných bodů, není zřejmé, že by se NSS mylil.
21. Předně z nich neplyne, že by členský stát mohl, zvláště v situaci, jaká nastala v nynějším případě, žádost žalobce mechanicky procesně odmítnout jako nepřijatelnou bez toho, aby ji „propustil“ k věcnému posouzení. Žalobce tvrdí, že dočasnou ochranu v Rumunsku získal, ale zároveň má za to, že mu byla na jeho žádost zrušena. Vzhledem k tomu je mezi účastníky řízení sporné, zda žalobci v Rumunsku stále náleží povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany. Podle soudu by měly být okolnosti trvání dočasné ochrany blíže zjišťovány a nelze se spokojit pouze s údajem v TPP.
22. Zároveň je zřejmým cílem vložení nových bodů do recitálu prováděcího rozhodnutí zajistit, aby v jednom okamžiku požívaly oprávněné osoby práv spojených s dočasnou ochranou pouze v jednom členském státě, a zabránit tak vícenásobným registracím. Postup předestřený judikaturou NSS přitom není s těmito cíli nutně v rozporu, nevede k požívání dočasné ochrany ve více členských státech. NSS nerozporuje, že tento stav možný není, pouze žalovanému ukládá, aby v těchto případech prověřil, zda povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě trvá, aby žadatele poučil o nemožnosti souběžného využívání dočasné ochrany ve více členských státech, případně aby žalovaný prověřil, zda udělením dočasné ochrany v ČR automaticky zanikne dočasná ochrana udělená v jiném členském státě nebo zda žadatel učinil kroky, aby se práv z dočasné ochrany v jiném členském státě vzdal (rozsudky NSS čj. 1 Azs 336/2024-42 a 1 Azs 174/2024-42).

5. Závěr a náklady řízení

23. Soud shrnuje, že soudní výluka je ve vztahu k důvodům nepřijatelnosti podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. v rozporu s evropským právem a nelze ji aplikovat. Proto soud žalobu projednal a shledal, že je důvodná. Důvod nepřijatelnosti podle § 5 odst. 1 písm.

d) citovaného zákona je v rozporu s právem Unie, konkrétně směrnici o dočasné ochraně a Prováděcím rozhodnutím. Z tohoto důvodu soud výrokem I. postupem podle § 87 odst. 2 s. ř. s. deklaroval, že zásah žalovaného byl nezákonný. V souladu se stejným ustanovením soud výrokem II. zakázal žalovanému pokračovat v porušování práv žalobce a přikázal mu obnovit stav před zásahem, neboť důsledky zásahu nadále trvají.

24. Žalovaný vázán názorem soudu posoudí žalobcovu žádost tak, že není nepřijatelná podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. Žádost tudíž bude muset věcně projednat a v případě splnění podmínek vydat pobytové oprávnění. Ověří-li, že žalobce již skutečně nedisponuje pobytovým oprávněním z titulu dočasné ochrany v Rumunsku, a bude-li žalobce splňovat též další podmínky, dočasnou ochranu žalobci udělí. Pokud je původní rumunské pobytové oprávnění skutečně nadále platné a trvá, žalovaný žalobce poučí o nemožnosti čerpání práv plynoucích z dočasné ochrany ve více členských státech současně. Jestliže bude žalobce na své žádosti dále trvat s tím, že chce tato práva nově čerpat výlučně v ČR, žalovaný ověří, zda vydáním povolení k pobytu na území ČR dojde dle práva dotčeného hostitelského státu automaticky k zániku předchozího pobytového oprávnění. V případě kladného zjištění mu žalovaný vydá oprávnění k pobytu. V případě negativního zjištění, resp. pokud se nepodaří relevantní právní úpravu v hostitelském členském státě vůbec zjistit, vyzve žalobce, aby sám v přiměřené lhůtě učinil kroky k ukončení pobytového oprávnění v jiném hostitelském státě. K tomu mu žalovaný poskytne potřebnou součinnost.
25. O nákladech řízení rozhodl soud výrokem III. podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce byl ve věci samé úspěšný, má proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalobce nebyl zastoupen advokátem a od soudního poplatku byl osvobozen podle § 11 odst. 2 písm. i) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích. Jediným důvodně vynaloženým nákladem, který soud u žalobce shledal, tak je poštovné ve výši 93 Kč za doručení žaloby soudu poštovní zásilkou. Tuto částku je žalovaný povinen zaplatit žalobci do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
26. O návrhu na předběžné opatření soud nerozhodoval, neboť rozsudek ve věci samé vydal ještě před uplynutím lhůty pro rozhodnutí o předběžném opatření (§ 38 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 26. srpna 2025

Mgr. Marek Bedřich v. r.
předseda senátu